

طرح درس دوره (Course Plan)

عنوان درس: اقتصاد و پرستاری   تعداد واحد: ۱   نوع درس: نظری
پیش نیاز: ندارد   زمان ارائه: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰   روز: یکشنبه ۱۶-۱۴
مدرسین: دکتر شهلا خسروان (استاد پرستاری سلامت جامعه)-دکتر رضا اسماعیلی (استادیار اقتصاد سلامت)
فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه

شرح درس:

نیروی انسانی پرستار نقش حیاتی و بی بدیلی را در ارائه مراقبت های سلامت بر عهده دارد. کمبود منابع نظام های سلامت از یک طرف و افزایش تقاضا و انتظارات مردم از طرف دیگر، لزوم توجه به اولویت بندی و تخصیص بهینه منابع در نظام سلامت را بیش از پیش مورد تاکید قرار گرفته است. درک مفاهیم پایه و اساسی علم اقتصاد سلامت که هدف آن تخصیص بهینه منابع سلامت است به اصلاح و برنامه ریزی بر شواهد کمک می کند. آشنایی دانشجویان پرستاری سلامت جامعه که می کوشد خدمات پرستاری مبتنی بر جامعه را گسترش دهد با مفاهیم پایه اقتصاد سلامت می تواند زمینه ساز بهره مندی بهتر مردم جامعه از خدمات و مراقبت های ضروری سلامت را فراهم کند. هدف کلی این درس معرفی مفاهیم پایه و اساسی اقتصاد سلامت به دانشجویان پرستاری سلامت جامعه برای اصلاح و اداره بهتر نظام سلامت می باشد.

اهداف ویژه:

در پایان این دوره از دانشجو انتظار می رود که:

۱. مفاهیم پایه اقتصاد سلامت را تعریف نماید.
۲. اهمیت توجه به اقتصاد سلامت در شرایط فعلی نظام سلامت های سلامت را توضیح دهد.
۳. خصوصیات ساختاری نظام سلامت و تفاوت های اساسی آن با سایر بخش های اقتصادی-اجتماعی را بیان کند.
۴. عرضه و تقاضای مراقبت های سلامت و قوانین آن را توضیح دهد.
۵. کارکرد های تامین مالی نظام سلامت شامل جمع آوری منابع، تجمیع ریسک و خرید خدمت را توضیح دهد.
۶. ارزشیابی اقتصادی را تعریف کند و تکنیک های معمول انجام ارزشیابی اقتصادی مراقبت های سلامت را توضیح دهد.
۷. عدالت در سلامت و شاخص های مرتبط با آن را توضیح دهد.
۸. پیشنهاداتی را برای حل چالش های اقتصاد سلامت کشور ارائه نماید
۹. ....

الگوی تدریس: پیش سازماندهنده و بحث گروهی

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی و تکالیف مطالعاتی

وسایل کمک آموزشی: کامپیوتر و دیتا پروژکتور، مایک و وایت برد

وظایف و تکالیف دانشجو:

- ۱- دانشجویان بایستی بطور مرتب و منظم در جلسات آموزش حضور داشته و حتی الامکان غیبت نداشته باشند.
- ۲- انتظار می رود دانشجویان با مطالعه منابع با آمادگی قبلی در کلاس حضور یابند تا با شرکت در بحث تجربیات خود را در اختیار دیگران قرار داده و متقابلاً از دانش و تجربیات دیگران استفاده نمایند.
- ۳- برای انجام تکالیف خود از منابع جدید، مقالات و دانش به روز استفاده نمایند.
- ۴- هریک از دانشجویان یک موضوع از موضوعات کلاسی را با هماهنگی استاد انتخاب نموده و با استفاده از مرور جامع بر منابع و مقالات مرتبط مطالب را گردآوری و در کلاس درس ارائه نماید.

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث کلاس	۱۰	۲
۲	ارائه سمینار در مورد موضوع انتخاب شده	۴۰	۸
۳	امتحان پایان ترم (تشریحی و تستی)	۵۰	۱۰
جمع		۱۰۰	۲۰

منابع مطالعه:

1. Folland, S. Goodman A.C & Santo M. (Last Edition) the Economics of Health and Health Care, Pearson Prentice-Hall, New Jersey, (Last edition),
- 2- Ceri. J. Phillips Health Economics: an introduction for health professionals, 2005 Published by Blackwell Publishing Ltd
2. Gail A. Harkness, Rosanna DeMarco, Community and Public Health Nursing: Evidence for Practice 2nd Edition
3. Basavaiah Harish, Nursing Health Economics
4. Rumbur E. Health care finance, Economics, and policy for nurses.
5. Health Economics For Nurses: Intro Guide
6. Chitty Professional Nursing concepts and challenges. Last edition.
7. MacLeod L. The importance of fundamental economic concepts for nurse leaders: No margin, no mission. Clinical Nursing Studies, 2014, Vol. 2, No. 2. 96-104
8. Aiken, L. Economics of nursing. Policy, Politics, and Nursing Practice, (2008). 9(2), 73-79.
9. Ann McMahon, Chih Hoong Sin. A guide to economic assessment in nursing, Nursing Management. RCNi
10. Platt M, Kwasky A N. The current state of health economics education in nursing programs in the United States. Academy of Health Care Management Journal, Volume 8, Number 2, 2012

۱۱. پور رضا، ابوالقاسم. اقتصاد بهداشت برای کشورهای در حال توسعه "راهنمای عملی" موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی. چاپ دوم-۱۳۹۳

۱۲. توماس. ای گتزن، اقتصاد سلامت، ترجمه محمود نکویی مقدم، محمدرضا امیراسماعیلی و محمد امین بهرامی ۱۳۸۶

(جدول زمان بندی ارائه جلسات)

جلسه	موضوع	اهداف عینی برای دانشجویان	مدرس
اول	معارفه - معرفی درس - بیان شیوه ارزشیابی آشنایی با مفاهیم پایه اقتصاد سلامت و تاریخچه آن	<ul style="list-style-type: none"> • علم اقتصاد را تعریف نماید و موضوعات آن را شرح دهد. • مفهوم هزینه فرصت (Opportunity Cost) در تصمیم گیری را توضیح دهد. • عرضه، تقاضا و تعادل در بازار کالاها و خدمات را توضیح دهد و مهمترین تفاوت بازار مراقبت های سلامت از نظر عرضه، تقاضا و تعادل را بیان کند. • شکست بازار در نظام سلامت را شرح دهد. • در مورد دلایل توجه به اقتصاد سلامت در شرایط فعلی نظام های سلامت بحث کند. • مروری بر تاریخچه اقتصاد سلامت را بیان کند. 	دکتر رضا اسماعیلی

دکتر رضا اسماعیلی	<ul style="list-style-type: none"> • تامین مالی مبتنی بر مالیات را با ذکر تجربه کشور های مختلف توضیح دهد. • بیمه اجتماعی و خصوصی را با ذکر تجربه کشور های مختلف توضیح دهد • پرداخت از جیب را با ذکر وضعیت کشور های مختلف توضیح دهد • سطح تجمع ریسک و باز توزیع منابع در انواع شیوه های تامین مالی را بیان کند. 	کارکرد های تامین مالی نظام سلامت: جمع آوری درآمد و تجمع ریسک	دوم
دکتر رضا اسماعیلی	<ul style="list-style-type: none"> • مکانیسم پرداخت حقوق و مزایا و منافع آن را شرح بیان کند. • مکانیسم پرداخت کارانه و مزایا و منافع آن را شرح بیان کند. • مکانیسم پرداخت سرانه و مزایا و منافع آن را شرح بیان کند. • مکانیسم پرداخت بودجه و مزایا و منافع آن را شرح بیان کند. • مکانیسم پرداخت گروه های تشخیصی وابسته و مزایا و منافع آن را شرح بیان کند. 	کارکرد های تامین مالی نظام سلامت: خرید خدمت	سوم
دکتر رضا اسماعیلی	<ul style="list-style-type: none"> • ارزشیابی اقتصادی را تعریف کند. • انواع تکنیک های معمول انجام ارزشیابی اقتصادی مداخلات بهداشتی درمانی را شرح دهد. • تکنیک حداقل سازی هزینه را توضیح دهد و محاسبات را با یک مثال انجام دهد. • تکنیک هزینه-اثر بخشی را توضیح دهد و محاسبات را با یک مثال انجام دهد. • تکنیک هزینه مطلوبیت را توضیح دهد و محاسبات را با یک مثال انجام دهد. • تکنیک هزینه فایده را توضیح دهد و محاسبات را با یک مثال انجام دهد. 	ارزشیابی اقتصادی	چهارم
دکتر شهلا خسروان	<ul style="list-style-type: none"> • سطح بندی نظام سلامت را بر اساس آخرین تحولات نظام بهداشتی بیان نمایند • مراقبت های ارائه شده در هر یک از سطوح را توضیح دهند • کنترل مدیریت امور مالی سازمان را در ابعاد کنترل ساختار، کنترل پرسنل و کنترل اموال و دارایی ها توضیح دهند • نقش سطح بندی خدمات در کنترل اقتصادی نظام سلامت را بیان نمایند. • عوامل موثر بر هزینه مراقبت بهداشتی را بیان نمایند • معیار های انتخاب روش مناسب تامین مالی مراقبت بهداشتی را توضیح دهند. 	سطح بندی نظام سلامت و مراقبت های آن اولویت بندی نیاز های سلامت جامعه	پنجم

دکتر شهلا خسروان	<ul style="list-style-type: none"> • حیطه عملیاتی پرستاران بهداشت جامعه در ایران و جهان را مقایسه نمایند • تاریخچه اقتصاد و مراقبت پرستاری در جامعه بر اساس متون بیان نمایند • منابع حمایت مالی پرستاران سلامت جامعه در ایران و با سایر کشور ها مقایسه نمایند • مفهوم بازار در اقتصاد توضیح دهند • مفهوم بازار در اقتصاد سلامت را بیان و بازار اقتصادی پرستاران را با تاکید بر پرستاری سلامت جامعه توضیح دهند. • نقش آشنایی با اقتصاد را در کار آفرینی و بازار یابی برای پرستاری و خصوصا پرستاری سلامت جامعه را توضیح دهند • بازدید منزل، مراقبت در منزل و چالش های اقتصادی اجرای آن را توضیح دهند. • 	کار آمدی و اثر بخشی خدمات پرستاری سلامت جامعه کار آفرینی و بازار یابی در خدمات سلامت	ششم
دکتر شهلا خسروان	<ul style="list-style-type: none"> • کمبود نیروی کار و حقوق را از نظر اقتصاد سلامت توضیح دهند • مقایسه درآمد ها در پرسنل سیستم بهداشتی درمانی با پرسنل پرستاری در ایران و جهان را بر اساس منابع معتبر انجام دهند. 	چالش های در اقتصاد سلامت	هفتم
دکتر شهلا خسروان	انواع منابع درآمدهای بیمارستان و سیستم های بهداشتی را توضیح دهند انواع مخارج بیمارستانی و عرصه های سلامت را توضیح داده راهکارهایی برای ارتقا شاخص های اقتصادی بدون آسیب رسانی به اثر بخشی را بیان نمایند	در آمد پرسنل پزشکی و هزینه های بیمارستانی	هشتم
دانشجویان		آزمون تراکمی	نهم